

Motion till riksdagen 2022/23:1483

av **Adnan Dibrani m.fl. (S)**

Användning av moderna tester för prostatacancer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av organiserad screening av män över 50 år för prostatacancer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att screena kvinnor för bröstcancer har blivit en självklarhet. Nu är det också männens tur att ta del av den moderna teknologin. Prostatacancer har blivit vår vanligaste cancer-typ. Enligt beräkningar dör över två tusen män i Sverige varje år i prostatacancer. Till det kommer ett stort lidande för alla som drabbas. Upptäcks prostatacancer i tid är den fullt möjlig att behandla. De patienter som får behandling har goda möjligheter till ett både långt och välfungerande liv. Därför har det genom åren diskuterats om män över en viss ålder ska genomgå regelbunden screening, på motsvarande sätt som kvinnor gör genom mammografi. Den främsta anledningen till att vi i dag inte screenar män är att det blir väldigt många ”falskt positiva” resultat.

En stor andel av de PSA-tester som används visar på förändringar, men flertalet av dessa skulle aldrig utveckla sig till cancer. Oron som detta skapar och i förekommande fall även onödiga behandlingar gör att värdet av screeningen inte anses vara uppfyllt, sett till hela befolkningen. Dessutom kräver screening av en andel av befolkningen mer av sjukvårdens begränsade resurser. Genom ett särskilt blodprov tillsammans med en MR-undersökning kunde forskarna i studien minska antalet onödiga biopsier med 74 procent jämfört med dagens standardmetod. Den nya metoden skulle dessutom spara pengar för sjukvården eftersom selekteringen blir mer precis. Resultaten innebär att det nu finns möjlighet att ompröva frågan om screening. Träffsäkerheten blir betydligt bättre vid undersökningarna och det behöver inte bli så många onödiga behandlingar. Det här betyder att vi nu kan genomföra den screening som länge har diskuterats. Med

den nya medicinska tekniken och moderna verktyg kan vi sortera fram de fall som verkligen är i riskzonen.

Den nya teknologin inom MR-undersökningar innebär dessutom att vi hela tiden kan förbättra oss i sorteringen av patienter för att ge rätt individer behandling. AI-tekniken gör kamerorna "självlärande" och ju fler som screenas desto bättre blir tekniken. Det blir en slags precisionsmedicin för en av de stora folksjukdomarna hos män. Vi behöver nu påskynda ett beslut om organiserad screening av män över 50 år för prostatacancer. Med denna nya metod har vi möjlighet att minska lidandet och förhindra många onödiga dödsfall.

Adnan Dibrani (S)

Aida Birinxhiku (S)

Jennie Nilsson (S)